

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 18P/101/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5824202145
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2024:5824202145.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, maloleté dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, dieťa rodičov: matka - C. D., E. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/XX, XXX XX D. B., t.č. bytom C. F. XXXX/X, XXX XX D. B. a otec - E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/XX, XXX XX D. B., t.č. bytom H. I. XXXX/XX, XXX XX D. B., v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia – nahradenie súhlasu otca s prestupom maloletého dieťaťa zo Základnej školy H. B. F. XXXX/XX J. D. B., do Základnej školy K. H. X J. H., takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1/ Návrhom, ktorý bol doručený osobne tunajšiemu súdu dňa 20.08.2024 sa matka maloletého A. domáhala, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým nahradí súhlas druhého rodiča s prestupom maloletého zo Základnej školy H. B. F. XXXX/XX J. D. B., do Základnej školy K. H. X J. H..

2/ Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia matka odôvodnila tým, že od septembra sa sťahuje z D. B. do H., kde ma zabezpečený podnájom spolu so synom. Otec maloletého napriek opakovaným prosbám zo strany matky neudelil súhlas s prestupom maloletého na inú základnú školu a zdôvodnil to tým, že chce, aby maloletý syn naďalej navštevoval základnú školu v mieste svojho pobytu. Matka uvádza, že základná škola v H., na ktorú vybavila prestup, súhlasila s prijatím maloletého, ktorý už na novej škole bude v aktuálnom školskom roku navštevovať druhý ročník. Maloletý navštevoval v D. B. iba prvý ročník, nemá vytvorené také silné citové väzby a zázemie, aby to mohlo mať dôvod na zhoršenú adaptáciu na nové prostredie, rovnako tak bývanie v D. B. mali zabezpečené formou podnájmu. Navrhovateľka ďalej uvádza, že vzťah s otcom maloletého je narušený, otec nerešpektuje, že aj matka má nárok na svoj vlastný program so synom. Tvrdí, že každopádne celá starostlivosť o maloletého syna je výlučne na matke, nakoľko otec je väčšinu roka v zahraničí a matka nikdy nevie kedy a na aký čas otec príde. Matka poznamenáva, že otec okrem úhrady výživného v sume 150,- eur, ktorá nie vždy je uhradená včas, sa iným spôsobom nespoluopodieľa na vyživovacej povinnosti maloletého. Nesúhlas otca matka považuje len ako formu vzdoru ublížiť matke a neustále ju udržovať v tom, aby čakala, kedy sa zo dňa na deň otec objaví na Slovensku, aby sa v tom momente dožadoval syna, a to bez toho, aby matka vedela, či to bude opäť o tri mesiace, alebo o polroka a vždy len na pár dní. S poukazom na uvedené matka tvrdí, že koná a konala len v najlepšom záujme svojho maloletého syna, ktorému chce dopriať pekný a spokojný život a vytvoriť mu stabilné zázemie, harmonické prostredie pre život a zabezpečiť mu pokojné a šťastné detstvo. V susednom okrese, v H., sa matke spolu so synom naskytla lepšia možnosť bývania, pričom aj náklady za nový podnájom budú podstatne nižšie, teda viac financií im zostane na zlepšenie svojej finančnej situácie. Matka má v novom meste aj prísľub zamestnania, avšak prioritou je pre ňu momentálne pomôcť maloletému s čo najlepšou adaptáciou sa na nové prostredie. V

H. H. býva aj brat navrhovateľky spolu so svojou rodinou, takže aj v novom meste budú mať príbuzných, aby sa matke aj maloletému ľahšie zvyklo na nové prostredie. Navrhovateľka v tomto kontexte so žiadosťou o pomoc kontaktovala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dňa 14.08.2024, kde popísala svoju situáciu a pracovníčky jej poskytli odborné sociálne poradenstvo a odporučili predmetnú situáciu riešiť formou neodkladného opatrenia. Z dôvodu, že otec napriek dlhodobému pobytu v zahraničí, kedy celá osobná starostlivosť od narodenia maloletého je v podstate výlučne na matke, je udelenie súhlasu otca spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou, ktorou je pobyt otca v zahraničí a zároveň nesúhlas so zmenou školy, ktorý nie je založený na relevantných skutočnostiach. K návrhu pripojila rodný list maloletého, oznámenie o voľnom mieste v 2. ročníku zo dňa 20.08.2024, nájomnú zmluvu platnú od 01.09.2024, úradný záznam zo dňa 14.08.2024.

3/ Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom, č. k. 2P/51/2020-81 zo dňa 15.12.2020 schválil dohodu rodičov o úprave rodičovských práv a povinností. V dohode bolo, okrem iného, súdom schválené, že maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnený zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok. Rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. DK-10P/17/2023-45 zo dňa 13.09.2023 došlo k zmene úpravy výživného. Výživné bolo upravené tak, že otec je povinný platiť na výživu maloletého po 150,- eur mesačne.

4/ Podľa § 2 ods. 1, 2 z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“):

(1) Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5/ Podľa § 360 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

6/ Podľa § 324 ods. 1, 2 z. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“):

(1) Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

(2) Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

7/ Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8/ Podľa § 328 ods. 1, 2 CSP:

1) Ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

(2) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

9/ Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výchove sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

10/ Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vyťahovaní mal. dieťaťa do cudziny, o správe majetku mal. dieťaťa, o štátnom občianstve mal. dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

11/ Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný charakter. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný

nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa.

12/ Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, v ktorom sú sudy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenia splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj maloletého dieťaťa. Základným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti súdnej úpravy pomerov účastníkov konania, v prípade konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pomerov maloletého dieťaťa. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava pomerov, ktoré ako vyplýva zo samotného pojmu, " neznosú ďalší odklad". Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohli dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa.

13/ Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Podstatné veci súvisiace s výkonom rodičovských práv a povinností podliehajú rodičovskej dohode. Ak sa rodičia z akéhokoľvek dôvodu nevedia dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností, rozhodne o takejto spornej podstatnej veci na návrh niektorého z rodičov súd. Súd teda rozhodne len o takých nezhodách rodičov, ktoré sa týkajú podstatných vecí súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv, ktoré sú príkladom uvedené v citovanom zákonom ustanovení § 35 Zákona o rodine. V prípade, ak sa rodičia o podstatných veciach týkajúcich sa výkonu rodičovských práv nedohodnú, môže ktorýkoľvek rodič podaním návrhu iniciovať súdne konanie, v rámci ktorého súd o spornej podstatnej veci týkajúcej sa rodičovských práv rozhodne (§ 35 ZoR).

14/ V danom prípade matka mal. dieťaťa podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorými sa domáha nahradenia súhlasu druhého rodiča s prestupom maloletého dieťaťa zo Základnej školy H. B. F. XXXX/XX J. D. B., do Základnej školy K. H. X J. H..

15/ Rodičia by pri výchove detí mali vzájomne spolupracovať. Je dôležité, aby deti neboli svedkami ich vzájomných rozporov, ale naopak, aby si uvedomovali vzťah rodičov ako nekonfliktný. Výber školy pre dieťa je podstatnou záležitosťou týkajúcou sa výchovy detí. Preto by malo byť snahou rodičov dohodnúť sa v najlepšom záujme dieťaťa na výbere konkrétnej školy. V danom prípade k dohode medzi rodičmi nedošlo. Rozhodovanie formou neodkladného opatrenia je považované za výnimočné, keďže neodkladným opatrením súd rozhoduje v podstate bez podrobnej znalosti skutočného stavu, len na základe skutočností, ktoré osvedčí navrhovateľ neodkladného opatrenia. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd nariadiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov a v konaní vo veciach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) má byť prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

16/ V tejto veci súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Podľa názoru súdu nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia nie je dôvodné a za danej situácie ani vhodné. Matka mohla a stále môže podať návrh vo veci samej, kde sa bude domáhať nahradenia súhlasu otca s prestupom maloletého do ňou navrhovanej školy. V takomto prípade súd vypočuje účastníkov, zistí objektívne ich stanoviská k tejto otázke prípadne vykoná ďalšie dokazovanie a na ich základe rozhodne. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je potrebné rozhodnúť v určitom časovom limite a súd nemá spravidla k dispozícii také dôkazy, aké môže vykonať v konaní o veci samej. Rozhodovanie o zmene školského zariadenia (a v tomto prípade aj s tým spojenou zmenou bydliska dieťaťa) , je dôležitým právom a povinnosťou, ktorá prináleží obom rodičom. Aj keď má súd z obsahu spisu osvedčené, že rodičia nie sú schopní sa dohodnúť na ktorej základnej škole si bude mal. A. plniť povinnú školskú dochádzku, nie je možné o tejto nezhodne rozhodnúť neodkladným opatrením, ktoré má len dočasný charakter. Rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov v neodkladnom opatrení zásadne

vo veciach týkajúcich sa maloletých detí nemôže prejudikovať práva účastníkov. Podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nemožno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov účastníkov konania, čo však matka podaným návrhom sleduje. Tým by bol popretý charakter neodkladného opatrenia, ktorým je dočasnosť. Vyhovením návrhu by došlo vlastne k meritórному rozhodnutiu o podstatnej veci týkajúcej sa maloletého, ohľadne ktorej je nezhoda medzi rodičmi, čím by vlastne odpadol predmet konania vo veci samej. V prípade vyhovenia návrhu, tým že neodkladné opatrenie je v tomto prípade predbežne vykonateľné doručením účastníkom, by došlo k zmene školy (aj bydliska) u maloletého a za tej situácie, že by bol podaný návrh resp. by bolo začaté konanie súdom aj bez návrhu vo veci podľa § 35 a súd by neudelil za druhého rodiča súhlas s požadovanou zmenou školy u maloletého, potom tak závažné zmeny pomerov u maloletého v krátkom čase by mali s určitou negatívnou dopad na psychiku dieťaťa a jeho priaznivý vývin. Inštitút neodkladného opatrenia sa má uplatňovať len výnimočne, a to výlučne len v prípadoch osvedčenia stavu potreby bezodkladnej úpravy pomerov tak, aby sa zamedzilo jeho zneužitiu. V prípade maloletých detí je potreba neodkladného opatrenia dôvodná predovšetkým vtedy, ak je bezprostredne ohrozený život, zdravie, priaznivý vývin mal. dieťaťa, čo v tomto prípade nie je. Rodičia majú podstatné veci týkajúce sa mal. detí riešiť včas, najmä v prípadoch, keď je dieťa zverené do starostlivosti len jedného z nich (čo je spojené s väčším rizikom nezhôd resp. problémov v rodičovskej komunikácii), tak aby pri prípadnej nezhode mohol byť reálne včas nahradený súhlas rodiča súdom a nie situácie riešiť podaním neodkladného opatrenia a to 12 dní pred začatím nového školského roka, ako to matka urobila v tomto prípade. Matke nebránilo a stále nič nebráni v tom, aby v prípade, že medzi rodičmi nedôjde k dohode, podala na súd riadny návrh vo veci samej podľa § 35 ZoR.

17/ O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP v spojení s § 262 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Námestovo (§ 357 písm. d, § 362 ods. 1 CSP) písomne.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods. 2 CMP).